

ROZHODNUTÍ

Nejvyšší správní soud jako soud kárný rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jiřího Pally, zástupce předsedy senátu JUDr. Stanislava Rizmana a přísedících JUDr. Vítězslava Pýši, JUDr. Vladimíra Macha, JUDr. Martina Mikysky a doc. JUDr. Jana Svatoně, CSc. při ústním jednání dne 31. 10. 2017 ve věci návrhu **krajského státního zástupce v Praze** ze dne 14. 7. 2017, č. j. 2 SPR 292/2017 - 3, na zahájení řízení o kárné odpovědnosti **JUDr. T. T.**, státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Nymburce,

t a k t o :

Podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, kárně obviněný

JUDr. T. T., nar. X,
státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Nymburce,
bytem X,

zprošťuje se

návrhu krajského státního zástupce v Praze ze dne 14. 7. 2017, č. j. 2 SPR 292/2017 - 3, na zahájení řízení o kárné odpovědnosti státního zástupce,

který mu kladl za vinu, že

jako státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Nymburce (dále jen „OSZ v Nymburce“) v rozporu s povinnostmi státního zástupce při výkonu funkce odpovědně plnit své úkoly a respektovat přitom zásady, které zákon pro činnost státního zastupitelství stanoví, zejména postupovat odborně, svědomitě, odpovědně a bez zbytečných průtahů ve smyslu § 24 odst. 1 zákona o státním zastupitelství

1) v době od 30. 6. 2016 do 26. 1. 2017 jako státní zástupce OSZ v Nymburce činil ve věci OSZ v Nymburce, sp. sn. 2 ZN 168/2016, posléze evidované na OSZ v Nymburce pod sp. zn. 1 ZN 1518/2016, úkony trestního řízení při vyřízení trestního oznámení společnosti Prager Fischhandel, s.r.o., zastoupené advokátem JUDr. Pavlem Brachem, o podezření ze spáchání přečinu porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 1 písm. f) trestního zákoníku a vykonával dozor nad zákonností přípravného řízení trestního, konaného policejním orgánem Policie ČR Krajského ředitelství policie Středočeského kraje,

Oddělení služby kriminální policie a vyšetřování, Územní odbor Nymburk (dále jen „policejní orgán“) pod č. j. KRPS-256992/TČ-2016-010881-HO, pro podezření ze spáchání přečinu porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 1 písm. f) trestního zákoníku v dané věci, a to přestože nebyl jako státní zástupce OSZ v Nymburce k těmto úkonům věcně příslušný a již od doručení trestního oznámení společnosti Prager Fischhandel, s.r.o. na OSZ v Nymburce bylo z obsahu trestního oznámení a v něm vymezeném skutku, jakož i z oznamovatelem uvedené právní kvalifikace skutku, zřejmé, že podle § 17 odst. 1 písm. c) trestního řádu je k vyřízení trestního oznámení a k následnému dozoru nad zákonností přípravného řízení trestního příslušný státní zástupce Krajského státního zastupitelství v Praze (dále jen „KSZ v Praze“), přičemž zejména po předání trestního oznámení policejnímu orgánu k prověření dne 22. 7. 2016 následně z podnětu poškozeného přezkoumal postup policejního orgánu při neformálním odložení věci ad. acta a pokynem ze dne 21. 11. 2016, sp. zn. 2 ZN 168/2016, uložil policejnímu orgánu „... *zabýjit ve věci úkony trestního řízení podle § 158 odst. 3 trestního řádu ohledně keřvého obvinění a porušení předpisů hospodářské soutěže a následně vést prověřování podle IX. hlavy tr. řádu ...*“, poté dne 28. 11. 2016 bez opatření vzal pouze na vědomí na OSZ v Nymburce doručený záznam policejního orgánu o zahájení úkonů trestního řízení podle § 158 odst. 3 trestního řádu, ve kterém kromě vymezení skutku uvedl policejní orgán údaj o podezření, že jednáním neznámého pachatele byl spáchán „... *přečin Porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže dle ust. § 261 odst. 1 písm. f) trestního zákoníku ...*“, a v návaznosti na skončení přípravného řízení, kdy dne 10. 1. 2017 rozhodl policejní orgán usnesením o odložení věci podle § 159a odst. 1 trestního řádu a dne 18. 1. 2017 byl na OSZ v Nymburce předložen spis policejního orgánu se stížností poškozeného proti uvedenému usnesení policejního orgánu o odložení věci, učinil státní zástupce OSZ v Nymburce poznání, že není ve smyslu § 17 odst. 1 písm. c) trestního řádu ve věci věcně příslušný, avšak namísto toho, aby řádně a bez odkladu postoupil spisový materiál k dalšímu výkonu dozoru a rozhodování o podané stížnosti dle věcné a místní příslušnosti na KSZ v Praze, vědom si toho, že není dána věcná příslušnost OSZ v Nymburce v této trestní věci činit jakékoli další úkony a rovněž tak s ohledem na stádium trestního řízení a procesní situaci nebylo nutno činit žádné neodkladné či neopakovatelné úkony ve smyslu § 160 odst. 4 trestního řádu, vědomě jako orgán k tomu zjevně nepřislušný rozhodl v rozporu s § 17 odst. 1 písm. c), § 146 odst. 2 písm. a) trestního řádu ve spojení s § 12 odst. 1 vyhlášky č. 23/1994 Sb., v platném znění, o podané stížnosti poškozené společnosti Prager Fischhandel, s.r.o. a usnesením státního zástupce OSZ v Nymburce ze dne 26. 1. 2017, sp. zn. 1 ZN 1518/2016, podle § 149 odst. 1 trestního řádu toliko zrušil usnesení policejního orgánu o odložení věci podle § 159a odst. 1 trestního řádu a v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl jednak to, že „... *policejní orgán nebyl ve věci příslušný rozhodnout, neboť podle § 17 odst. 1 písm. c) trestního řádu je dána o trestném činu porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže věcná příslušnost krajská ...*“ a že policejní orgán měl věc po provedeném dokazování postoupit příslušnému krajskému policejnímu orgánu k dalším procesním opatřením, jednak to, že ke zrušení došlo z formálních důvodů, neboť „... *státní zástupce OSZ v Nymburce, jakožto stížnostní orgán, se vůbec nezabýval meritem dané věci, hodnocením důkazů ani námitkami poškozené společnosti, uvedenými v její stížnosti, neboť ve věci není taktéž z výše uvedeného důvodu věcně příslušný. Věc tak bude postoupena příslušným orgánům činným v trestním řízení na krajské úrovni k dalším opatřením ...*“ a v návaznosti na takto nezákonné zrušení usnesení policejního orgánu o odložení věci postoupil státní zástupce OSZ v Nymburce přípisem ze dne 27. 1. 2017 obsah dozorového spisu OSZ v Nymburce spolu se spisem policejního orgánu s odkazem na věcnou příslušnost podle § 17 odst. 1 písm. c) trestního řádu k dalšímu opatření na KSZ v Praze,

2) v době od 6. 10. 2015 do 19. 1. 2017 jako státní zástupce OSZ v Nymburce v trestní věci vedené na OSZ v Nymburce pod sp. zn. 1 ZT 183/2013, při výkonu dozoru nad zákonností přípravného řízení trestního vedeného policejním orgánem Policie ČR Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, Oddělení služby kriminální policie a vyšetřování, Územní odbor Nymburk (dále jen „policejní orgán“) pod č. j. KRPS-11033/TČ-2011, proti obviněným P. H. a B. H. pro podezření ze spáchání zločinu podvodu ve spolupachatelství podle § 23, § 209 odst. 1,

pokračování

4 písm. d) trestního zákoníku, poté, co bylo na OSZ v Nymburce doručeno usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 7. 2015, č. j. 3 Tdo 772/2015-83, jímž bylo z podnětu dovolání obviněných zrušeno v dané trestní věci vydané pravomocné odsuzující rozhodnutí - usnesení Krajského soudu v Praze jako soudu odvolacího, sp. zn. 13 To 35/2015, a odsuzující rozsudek Okresního soudu v Nymburce, sp. zn. 3 T 63/2014 - a podle ustanovení § 265l odst. 1 trestního řádu bylo státnímu zástupci OSZ v Nymburce příkázáno, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl, v rozporu s již výše uvedenými povinnostmi státního zástupce

jednak v rozporu s povinností státního zástupce jako orgánu činného v trestním řízení stanovenou v § 265s odst. 1 trestního řádu nerespektoval závazný právní názor obsažený v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 7. 2015, č. j. 3 Tdo 772/2015 - 83, aby byl v návaznosti na vrácení trestní věci do stádia přípravného řízení trestního nejprve řádně vymezen skutek, který je předmětem trestní řízení a který je obviněným kladen za vinu a kvalifikován jako zločin podvodu podle § 209 odst. 1, 4 písm. d) trestního zákoníku, tak, aby bylo zřejmé, které důkazy jsou pro učinění skutkových zjištění nezbytné a pro právní posouzení významné, přičemž v přípisu státního zástupce OSZ v Nymburce ze dne 6. 10. 2015, sp. zn. 1 ZT 183/2013, jímž vrátil trestní věc policejnímu orgánu s pokynem k doplnění vyšetřování nestanovil policejnímu orgánu žádné povinnosti týkající se řádného vymezení skutku v průběhu vyšetřování, jakožto podkladu pro stanovení rozsahu dokazování, zejména ohledně subjektivní stránky jednání obviněného P. H., ale uložil policejnímu orgánu, že ohledně nedostatečného popisu skutku není třeba ze strany policejního orgánu nějak reagovat, neboť věc byla vrácena do vyšetřování, tj. po zahájení trestního stíhání a zahájení trestního stíhání zůstává platné s tím, že uvedené bude dle možnosti napraveno státním zástupcem v případné obžalobě, a v rámci upřesnění skutku bude třeba obstarat některé důkazy blíže v pokynu specifikované, přičemž současně při nereagování na Nejvyšším soudem závazně stanovený postup při vymezení skutku a s tím spojený rozsah dokazování bagatelizoval státní zástupce OSZ v Nymburce ve vztahu k policejnímu orgánu závěry obsažené v odůvodnění výše citovaného usnesení Nejvyššího soudu ohledně rozsahu dokazování tak, že v otázce pochybnosti ohledně jednání obviněného P. H. a jeho zdravotním stavu v době páchaní trestné činnosti jsou závěry Nejvyššího soudu živé, a to s odkazem na znalecký posudek z oboru psychiatrie na tohoto obviněného, který již byl založený ve spise, a ani následně se státní zástupce OSZ v Nymburce v rámci dozoru nad zákonností přípravného řízení trestního ve stádiu doplnění vyšetřování otázkou řádného vymezení skutku, který je předmětem trestního řízení, nevěnoval, což vedlo k tomu, že ani policejní orgán v době od října 2015 do ledna 2017 nevymezil řádně a konkrétně skutek, pro který bylo vedeno trestní stíhání a ve vztahu ke kterému měly být prováděny další důkazy, zejména znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie na obviněného P. H. a další,

jednak přestože pokynem státního zástupce OSZ v Nymburce ze dne 6. 10. 2015, sp. zn. 1 ZT 183/2013, uložil policejnímu orgánu úkol zaslat spisové materiály znalcům Psychiatrického centra Praha k doplnění ústavního znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, který byl opatřen k osobě obviněného P. H. v trestním řízení soudním vedeným v dané věci před vrácením k došetření Okresním soudem v Nymburce pod sp. zn. 3 T 63/2014, poté, co bylo dne 29. 2. 2016 doručeno na OSZ v Nymburce státnímu zástupci na vědomí opatření policejního orgánu ze dne 25. 2. 2016, jímž byl podle ustanovení § 105 odst. 1 trestního řádu přibrán jako znalec z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie PhDr. Petr Goldman a kolektiv Psychiatrické léčebny Bohnice k doplnění znaleckého posudku zpracovaného Psychiatrickým centrem Praha, nereagoval jako dozorový státní zástupce OSZ v Nymburce nijak v rámci dozoru nad zákonností přípravného řízení trestního na skutečnost, že nebyl řádně splněn jeho pokyn ze dne 6. 10. 2015 a že policejní orgán přibral ke zpracování doplněku znaleckého posudku jiný subjekt nežli byl znalecký subjekt, který zpracoval původní znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, který má být doplňován, přičemž následně jako státní zástupce OSZ v Nymburce jen opakovaně v průběhu roku 2016 prodlužoval policejnímu orgánu lhůtu ke skončení vyšetřování z důvodu čekání na zpracování doplněku

znaleckého posudku, a to aniž by v rámci přezkoumání zákonnosti postupu policejního orgánu ověřil, zda bylo výše uvedené opatření policejního orgánu o přibrání znalce doručeno také obviněným, resp. jejich obhájčům k uplatnění oprávnění ve smyslu § 105 odst. 3 trestního řádu, přičemž na chybný postup policejního orgánu při doplnění dokazování reagoval až na základě podnětu obhájce obviněného P. H. advokáta JUDr. Rudolfa Blažka, který byl předložen na OSZ v Nymburce policejním orgánem dne 13. 12. 2016 a na jeho základě rozhodl státní zástupce OSZ v Nymburce opatřením ze dne 20. 12. 2016, sp. zn. 1 ZT 183/2013, tak, že podle § 174 odst. 2 písm. e) trestního řádu zrušil jako nezákonné opatření policejního orgánu ze dne 25. 2. 2016, jímž byl podle § 105 odst. 1 trestního řádu přibrán k vypracování znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychologie a psychiatrie znalec PhDr. Petr Goldman k doplnění ústavního znaleckého posudku Psychiatrické nemocnice v Bohnicích, zadaného Okresním soudem v Nymburce pod sp. zn. 3 T 63/2014, a současně uložil policejnímu orgánu přibrat správný subjekt k provedení potřebného znaleckého zkoumání, což splnil policejní orgán opatřením ze dne 31. 1. 2017, a tedy s ohledem na chybný postup při doplnění znaleckého posudku nebyl potřebný úkon opatřen a orgány činné v trestním řízení byly nečinné v době od října 2015 do prosince 2016,

čímž měl spáchat

dvě kárná provinění podle § 28 zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství,

protože

tyto skutky nejsou kárnými proviněními.

O d ů v o d n ě n í :

I. Zjištěný skutkový stav

[1] Dokazováním provedeným při ústním jednání byly zjištěny následující skutečnosti:

[2] V trestní věci vedené pod sp. zn. 2 ZN 168/2016, které byla později přidělena sp. zn. 1 ZN 1518/2016, obdrželo dne 30. 6. 2016 Okresní státní zastupitelství v Nymburce (dále též „okresní státní zastupitelství“) od společnosti Prager Fischhandel s.r.o., zastoupené advokátem JUDr. Petrem Brachem, trestní oznámení na neznámého pachatele pro okolnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 1 písm. f) trestního zákoníku a trestný čin křivého obvinění podle § 345 odst. 1 trestního zákoníku. V oznámení o skutečnostech nasvědčujících spáchání těchto trestných činů se uvádí, že oznamovatelce byla po podání jejího odvolání proti rozhodnutí Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského ze dne 30. 3. 2016, kterým byla zamítnuta žádost o poskytnutí informací, předána kopie podnětu třetí osoby ke kontrole ze dne 6. 6. 2013. Z obsahu tohoto podnětu, jehož autor není znám, je patrné podezření, že přípravek Spider - 550 EC, resp. jeho složení nemá být v pořádku. Tím byla oznamovatelka fakticky nařčena z toho, že do České republiky dovezla neregistrovaný přípravek na ochranu rostlin, tj. přípravek, který neodpovídal předepsaným specifikacím a dokumentaci, a že tak spáchala trestný čin porušení předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou podle § 261 trestního zákoníku. Odběry vzorků přípravku Spider - 550 EC byly na základě uvedeného podnětu provedeny v roce 2013 u zákazníka, který s oznamovatelkou pravidelně a ve velkém neobchoduje a který si nejspíše

pokračování

zcela účelově objednal pouze malé množství přípravku. Jednalo se o společnost Agroprodukt, spol. s r.o., u níž lze tedy předpokládat, že přípravky na ochranu rostlin nakoupila od oznamovatelky jen proto, aby je jako vzorky mohla dále předat osobě, která je ve smyslu trestního oznámení pachatelem a již oznamovatelka nezná. Tato osoba pachatele je pracovníkem nebo v obdobném postavení k dovozci tzv. referenčního přípravku Nurelle D k předmětnému přípravku Spider - 550 EC, který je dovážen oznamovatelkou v režimu souběžného obchodu, což je zásadním a zřejmě dosud nepřekonaným problémem pro dovozce nadnárodního charakteru a podobný boj s konkurencí takových subjektů bylo možné předpokládat. Uvedeným jednáním přišla oznamovatelka o obchody přesahující částku 50.000 Kč a bylo poškozeno její dobré jméno. Podání tohoto trestního oznámení oznamovatelka neodkládala úmyslně, nýbrž tak učinila z důvodu, že Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský jí odmítal poskytnout informace, na základě nichž započal kontrolu a odběry vzorků shora uvedeného přípravku. Tyto podklady a informace nakonec obdržela dne 14. 6. 2016, ve kterém se mohla poprvé seznámit s uvedenými skutečnostmi.

[3] Toto trestní oznámení bylo přiděleno k vyřízení kárně obviněnému, který jej přípisem ze dne 22. 7. 2016 postoupil k prověření Policii České republiky, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje, Územní odbor Nymburk, Oddělení služby kriminální policie a vyšetřování Nymburk s tím, že bude nutno velmi pečlivě zvažovat trestní odpovědnost s ohledem na možnou aplikovatelnost ustanovení § 2984 občanského zákoníku o nekalé soutěži. O tomto postupu kárně obviněný téhož dne vyznamoval právního zástupce oznamovatelky.

[4] Dne 12. 10. 2016 obdržel kárně obviněný od policejního orgánu návrh na založení věci *ad acta* bez dalšího opatření. V tomto návrhu policejní orgán uvedl, že shromáždil podklady od Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského a od společnosti Agroprodukt spol. s r.o. Z podnětu, který byl adresován uvedenému ústavu, přitom nevyplývá, že by byl jakýmkoliv způsobem zaměřen proti oznamovatelce. Byl totiž učiněn za účelem zjištění, zda přípravky, mezi nimiž figuroval i Spider, odpovídají svým složením předpisům. Již z tohoto samotného faktu, že podnět nebyl veden vůči konkrétnímu subjektu, je patrné, že osoba ho podávající nemohla mít v úmyslu poškodit oznamovatelku. Navíc po provedení analýzy odběrů různých přípravků bylo zjištěno, že právě přípravek Spider je nepovolený, a proto Státní rostlinolékařská správa vydala opatření, jímž byl oznamovatelce uložen zákaz uvádění na trh konkrétní šarže předmětného přípravku. Dále již v roce 2014 policejní orgán hlavního města Prahy prověřoval podezření ze spáchání trestného činu porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 1 trestního zákoníku, které se také týkalo přípravku Spader a společnosti Agroprodukt spol. s r.o. Konečně je potřeba uvést, že trestní právo je prostředek *ultima ratio*, které má místo pouze tam, kde jsou jiné prostředky ochrany práv vyčerpány, neúčinné nebo nevhodné. Z těchto důvodů se podle závěru policejního orgánu učiněného v dané věci nejedná o trestný čin ani o správní delikt. V návaznosti na tento návrh dal kárně obviněný pokyn k založení věci *ad acta*.

[5] K žádosti o přezkoumání tohoto postupu policejního orgánu, kterou oznamovatelka sepsala a okresnímu státnímu zastupitelství předala dne 13. 10. 2016, však kárně obviněný udělil pokyn ze dne 21. 11. 2016, kterým uložil ve věci zahájit úkony trestního řízení „*obledně krůvého obvinění a porušení předpisů hospodářské soutěže*“. V tomto pokynu uvedl, že dosavadní šetření bylo vedeno spíše formálně a nedostatečně a že policejní orgán ve svém vyznamování argumentoval některými skutečnostmi, které nebyly důkazně podchyceny ve spise. V rámci prověřování bude nutné založit do spisu trestní oznámení a konečné rozhodnutí policejního orgánu hlavního města Prahy, aby bylo zřejmé, že se nejedná o totožnou věc jako nyní posuzovaný případ. Dále policejní orgán vloží do spisu veškerá rozhodnutí Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského týkající se předmětné věci, zejména opatření o zákazu uvádění přípravku Spider na trh, včetně jeho odůvodnění, jakož i rozhodnutí či zprávy dalších státních orgánů, pokud jejich existence vyplývá z doplnění dokazování. Jakékoliv rozhodnutí ve věci bude nutné řádně

odůvodnit s tím, že kromě obecných úvah musí být daný případ konkrétně zhodnocen. Konečně podle pokynu kárně obviněného měl policejní orgán provést k řádnému objasnění věci další úkony, jejichž potřeba vyjde najevo. O zjištěných závadách v činnosti policejního orgánu a o udělení pokynu k zahájení úkonů trestního řízení byl vyrozuměn právní zástupce oznamovatelky dne 21. 11. 2016.

[6] Úkony trestního řízení pro spáchání přečinu porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže ve formě zlehčování s odkazem na nesprávné znění § 261 odst. 1 písm. f) trestního zákoníku neznámým pachatelem zahájil policejní orgán podle § 158 odst. 3 trestního řádu dne 25. 11. 2016, o čemž sepsal záznam pod č. j. KRPS-256992-17/TČ-2016-010881-HO.

[7] Usnesením ze dne 10. 1. 2016, č. j. KRPS-256992-23/TČ-2016-010881-HO, však policejní orgán podle § 159a odst. 1 trestního řádu tuto věc odložil, neboť v ní nejde o podezření z přečinu a není na místě ji vyřídit jinak. V odůvodnění tohoto usnesení se uvádí, že policejní orgán hlavního města Prahy v obdobné věci prověřování uzavřel taktéž odložením věci, proti němuž byly podány dosud nevyřízené stížnosti oprávněných subjektů, neboť učinil zjištění, podle něhož mohlo dojít v rámci dovozu pesticidů k jejich klamavému označení za legální a za registrované výrobky dovážené v režimu souběžných dovozů. V této souvislosti oznamovatelka Prager Fischhandel s.r.o. odmítla poskytnout součinnost s odůvodněním, že tyto informace by mohly přivodit trestní stíhání jejího jednatele, neboť trestní řízení se vede zřejmě z podnětu Státní rostlinolékařské správy. V posuzované trestní věci dále policejní orgán vycházel ze skutečnosti, že při naplnění skutkové podstaty přečinu porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 1 písm. f) trestního zákoníku by muselo dojít k uvedení a souběžně s tím k rozšiřování údajů týkajících se přípravku Spider, jehož dovozcem je oznamovatelka. Taková situace však nenastala, neboť ačkoliv byl ze strany Státní rostlinolékařské správy proveden odběr vzorku uvedeného přípravku a k tomuto postupu byl dán podnět, nejednalo se o další šíření poznatku, že tento výrobek neodpovídal jinému souběžně dováženému přípravku Nurelle D. Uvedený podnět byl učiněn nikoliv v souvislosti s hospodářskou soutěží v úmyslu poškodit oznamovatelku, nýbrž za účelem ochrany spotřebitele, neboť přípravek Spider obsahoval látku xylen. Ze všech shromážděných podkladů je totiž zřejmé, že se jedná o přípravek, v němž xylen být nemá, a pokud byl nalezen při analýze, bylo možné přípravek považovat za nepovolený za situace, kdy xylen nebyl obsažen v referenčním přípravku. Ze spisového materiálu je více než patrná snaha oznamovatelky zjistit osobu, jež podala podnět, na jehož základě bylo zjištěno závadné složení přípravku Spider. Pokud by tomu tak nebylo, došlo by ve spolupráci s policejním orgánem hlavního města Prahy ke zjištění relevantních skutečností nasvědčujících spáchání trestného činu v souvislosti s nekalou soutěží. Jelikož nelze akceptovat snahu dotčeného subjektu domoci se získání relevantních informací pro účely hospodářské soutěže a případných soukromoprávních úkonů trestněprávním způsobem, rozhodl policejní orgán v souladu s principem *ultima ratio*, že se nejedná o podezření ze spáchání přečinu porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 1 písm. f) trestního zákoníku ani jiného trestného činu.

[8] Kárně obviněný však ke stížnosti oznamovatelky rozhodnutí policejního orgánu o odložení věci usnesením ze dne 26. 1. 2017 podle § 149 odst. 1 trestního řádu zrušil. V odůvodnění tohoto usnesení uvedl, že policejní orgán v rámci prověřování obstaral dostatečný důkazní materiál, na jehož základě učinil správné zjištění, podle něhož v dané věci spáchání jiného trestného činu nepřicházelo v úvahu. Předmětné prověřování však bylo vedeno pouze ve vztahu k přečinu porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 1 písm. f) trestního zákoníku, o kterém policejnímu orgánu vůbec nepřislušelo rozhodovat, neboť podle § 17 odst. 1 písm. c) trestního řádu je k tomuto trestnému činu dána krajská věcná příslušnost. Proto měl policejní orgán věc po provedeném dokazování postoupit k dalším procesním opatřením příslušnému krajskému policejnímu orgánu. Čistě z tohoto formálního důvodu tak muselo být napadené usnesení policejního orgánu zrušeno s tím, že se stížnostní orgán vůbec nezabýval

pokračování

meritem dané věci, hodnocením důkazů ani námitkami oznamovatelky, neboť z uvedeného důvodu taktéž není ve věci věcně příslušný.

[9] Následně přípisem ze dne 27. 1. 2017 okresní státní zástupkyně v Nymburce postoupila věc k dalším opatřením Krajskému státnímu zastupitelství v Praze z důvodu jeho věcné příslušnosti podle § 17 odst. 1 písm. c) trestního řádu, o čemž současně kárně obviněný téhož dne informoval oznamovatelku, které současně zaslal své usnesení o zrušení rozhodnutí policejního orgánu o odložení věci.

[10] V záznamu ze dne 1. 2. 2017, č. j. 1 KZN 426/2017 - 3, krajský státní zástupce v Praze uvedl, že postup státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Nymburce byl značně neodborný a způsobil průtahy, neboť v době od 30. 6. 2016 do 27. 1. 2017 bylo v dané věci činné věcně nepřislušné Okresní státní zastupitelství v Nymburce. Kromě pasivního přístupu k postupu policejního orgánu (vidování postupu *ad acta*) státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Nymburce dal závazný pokyn policejnímu orgánu Správy kriminální policie a vyšetřování Nymburk k postupu podle § 158 odst. 3 trestního řádu ve věci skutku posuzovaného jako přečin podle § 248 trestního zákoníku a nereagoval na jeho chybnou kvalifikaci v záznamu o zahájení úkonů trestního řízení. Tento nezákonný postup byl dovršen tím, že věcně nepřislušný státní zástupce okresního státního zastupitelství, který dal pokyn policejnímu orgánu k zahájení úkonů trestního řízení, rozhodl o stížnosti proti usnesení policejního orgánu o odložení věci, aniž při rozhodování postupoval podle zákona nejen co do otázky příslušnosti, ale i co do rozsahu přezkumu a způsobu vyřízení stížnosti.

[11] Usnesením Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, Služby kriminální policie a vyšetřování, Odboru hospodářské kriminality ze dne 10. 7. 2017, č. j. KRPS-256992-45/TČ-2016-010083, byla podle § 159a odst. 1 trestního řádu daná trestní věc podezření ze spáchání přečinu porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 1 písm. f) trestního zákoníku a přečinu krivého obvinění podle § 345 odst. 1 trestního zákoníku, kterých se měla dopustit společnost P & N, spol. s r.o., odložena, neboť ve věci nejde o podezření z přečinu a není namístě věc vyřídit jinak. Ke stížnosti oznamovatelky však státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Praze usnesením ze dne 26. 7. 2017, sp. zn. 1 KZN 426/2017, podle § 149 odst. 1 písm. b) trestního řádu usnesení o odložení věci zrušila a policejnímu orgánu uložila, aby o věci znovu jednal a rozhodl. Stejněho dne pak vydala pokyn, aby v průběhu dalšího prověřování byly učiněny blíže specifikované úkony.

[12] Po jejich provedení Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje, Služba kriminální policie a vyšetřování, Odbor hospodářské kriminality usnesením ze dne 4. 10. 2017, č. j. KRPS-256992-75/TČ-2016-010083, podle § 159a odst. 1 trestního řádu danou trestní věc znovu odložila, neboť provedeným šetřením nebylo prokázáno naplnění skutkové podstaty přečinu porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 1 písm. f) trestního zákoníku, přečinu krivého obvinění podle § 345 odst. 1 trestního zákoníku ani jiného trestného činu nebo přestupku, čímž však není dotčena možnost případ řešit v občanskoprávním řízení.

[13] V další trestní věci vymezené v návrhu na zahájení kárného řízení byli obviněni P. H., nar. X, a B. H., nar. X, rozsudkem Okresního soudu v Nymburce ze dne 26. 11. 2014, sp. zn. 3 T 63/2014, uznáni vinnými ze spáchání zločinu podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 4 písm. d) trestního zákoníku ve spolupachatelství podle § 23 trestního zákoníku. Tohoto trestného činu se obvinění podle skutkové věty rozsudku dopustili tím, že

„na základě žádosti o příspěvek na péči, podané na Městském úřadě Nymburk, se sídlem Náměstí Přemyslovců 163, dne 8. 2. 2010 a žádosti o invalidní důchod, podané dne 2. 2. 2010 Okresní správě sociálního zabezpečení Nymburk, se sídlem U Prádelny 384, neoprávněně čerpali v Nymburce, za účelem získání majetkového prospěchu, v době od měsíce února roku 2010 do září roku 2012 příspěvek na péči a v době

od měsíce února roku 2010 do měsíce listopadu roku 2012 invalidní důchod poté, co záměrně a vědomě při sociálním šetření pracovnice Městského úřadu Nymburk a při lékařských vyšetřeních, prováděných pro účely přiznání příspěvků, předstírali a agravovali u P. H. vážnou duševní poruchu, pro kterou byla u jmenovaného posudkovou lékařskou OSSZ Nymburk, MUDr. Helenou Kučerovou stanovena, na základě posudku o invaliditě ze dne 2. 3. 2010, pod č. j. LPS/2010/352-NB-CSSZ, na základě podkladů, dodaných Městským úřadem Nymburk, invalidita třetího stupně, kdy u P. H. byla diagnostikována oligofrenie v pásmu imbecility, IQ 48 při disharmonickém vývoji osobnosti, s tím, že dle rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 3. 5. 2010, činil plný invalidní důchod pro P. H. měsíčně částku ve výši 8.498 Kč, s přiznáním uvedeného důchodu zpětně od 26. 10. 2008 a dále byl jmenovanému vyměřen Městským úřadem Nymburk na základě rozhodnutí ze dne 10. 5. 2010 pod č. j. 4390/2010/NYM příspěvek na péči ve výši 8.000 Kč měsíčně, od února roku 2010, jelikož byl považován za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni III - těžká závislost, kdy příspěvek na péči pobírala B. H., a to z důvodu, že byla na základě výsledku řízení o zhabení způsobilosti k právním úkonům P. H. ustanovena Okresním soudem Nymburk, pod č. j. 13 P 70/2010, dne 18. 6. 2010, s nabytím právní moci dne 10. 7. 2010, jako opatrovnice P. H., kdy agenda a kompetence ohledně vyplácení příspěvku na péči přешly od 1. 1. 2012 na Úřad práce, přičemž oba obžalovaní pobírali dané dávky přesto, že si byli vědomi, že těžkou mentální retardací a neschopnost postarat se sám o sebe P. H. agravuje a částečně předstírá a nesplňuje podmínky pro vyplácení výše uvedených dávek, kdy na základě výše uvedeného úmyslného uvádění v omyl příslušných úřadů ve věci týkající se duševního stavu a závislosti na druhé osobě B. H. a P. H. byly oběma neoprávněně vyplaceny za shora uvedeném období dávky, a to příspěvek na péči pobočkou Úřadu práce Nymburk, IČO 00509582 ve výši 248.000 Kč a invalidní důchod Českou správou sociálního zabezpečení, se sídlem Křížová 25, Praha 5 ve výši 418.325 Kč, kdy pouze v období od měsíce dubna roku 2011 do měsíce července roku 2011 a měsíce dubna roku 2012 do měsíce srpna roku 2012 byl z důvodu výkonu trestu odnětí svobody B. H. ustanoven, jako opatrovník P. H., tedy i jako příjemce příspěvku na péči, Š. D., nar. X, přičemž svým jednáním tak shora uvedeným úmyslným jednáním způsobili poškozeným subjektům celkovou škodu ve výši 666.325 Kč.“

[14] Za uvedený trestný čin byl obviněný P. H. podle § 209 odst. 4 trestního zákoníku odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání dvou roků, pro jehož výkon byl zařazen do věznice s dozorem. Obviněná B. H. byla podle § 209 odst. 4 trestního zákoníku odsouzena k trestu odnětí svobody v trvání tři a půl roku, pro jehož výkon byla zařazena do věznice s ostrahou. Oběma obviněným byla podle § 228 odst. 1 trestního řádu uložena povinnost uhradit Úřadu práce České republiky škodu ve výši 248.000 Kč a České správě sociálního zabezpečení škodu ve výši 418.325 Kč.

[15] O odvolání obviněných proti tomuto rozsudku rozhodl Krajský soud v Praze usnesením ze dne 17. 2. 2015, sp. zn. 13 To 35/2015, tak, že je podle § 256 trestního řádu jako nedůvodná zamítl.

[16] K dovolání obou obviněných však Nejvyšší soud usnesením ze dne 29. 7. 2015, č. j. 3 Tdo 772/2015 - 83, podle § 265k odst. 1 trestního řádu usnesení odvolacího soudu i rozsudek soudu prvního stupně zrušil, podle § 265k odst. 2 věty druhé trestního řádu zrušil i všechna další rozhodnutí na zrušená rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu, a podle § 265l odst. 1 trestního řádu státnímu zástupci Okresního státního zastupitelství v Nymburce přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. V odůvodnění tohoto zrušujícího usnesení uvedl Nejvyšší soud následující skutečnosti:

[17] Podle právní věty rozhodnutí nalézacího soudu mělo podvodné jednání obviněných spočívat v uvedení někoho v omyl. Napadeným rozhodnutím lze především vytknout, že naplnění uvedeného znaku skutkové podstaty trestného činu podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 4 písm. d) trestního zákoníku v dostatečné míře neodpovídá formulace skutkové věty, a to ani ve spojení s dalšími skutkovými okolnostmi rozvedenými v odůvodnění rozhodnutí. Popis jednání spočívající v předstírání a agravování vážné duševní poruchy neumožňuje učinit závěr o skutečném obsahu jednání obviněných, především tedy kde, kdy, vůči komu a jakým

pokračování

způsobem vážnou duševní poruchu předstírali a přeháněli, případně jaké nepravdivé informace poskytovali. Je třeba dát za pravdu obviněným i názoru státního zástupce uvedenému v jeho vyjádření k dovoláním, že proti takto obecnému popisu skutku v podstatě není žádná obhajoba možná. Teprve po řádném vymezení skutku bude zřejmé, které důkazy jsou pro učinění skutkových zjištění nezbytné a po právní stránce významné.

[18] Již nyní lze přitom říci, že ve vztahu k objektivní stránce trestného činu se nepodařilo skutková zjištění ustálit. Například ohledně šetření S. K. provedeného v souvislosti s žádostí o příspěvek na péči se nepodařilo zjistit, z jakých zdrojů tato sociální pracovnice čerpala informace pro vyplnění seznamu úkonů péče o vlastní osobu a soběstačnost. Na šetření si svědkyně nepamatuje, toliko obecně vždy vycházela z toho, co jí sděluje osoba žádající o příspěvek i pečující osoba a co sama viděla. Svědkyně rozhodně popřela, že by vycházela pouze z toho, co jí řekla opatrovnice nebo někdo jiný. Není tak zřejmé, které činnosti v dané době obviněný nezvládal.

[19] V rámci dokazování se rovněž nepodařilo shromáždit takové podklady, které by dovolovaly přijmout nepochybný závěr o skutečném duševním stavu obviněného při podání předmětných žádostí. Veškeré lékařské zprávy a zdravotní posudky z daného období nesvědčí o trestné činnosti obviněných a zcela jednoznačně popisují zdravotní stav obviněného jako osoby mající nárok na příspěvek na péči a invalidní důchod. Jiný názor za jeho zdravotní stav je vyjádřen zejména ve znaleckém posudku Psychiatrického centra Praha, v němž je poměrně jednoznačně konstatována simulace a agravace duševní poruchy. Podstatné ovšem je, že tyto závěry vycházejí z chování obviněného při vyšetření provedeném až na konci roku 2014. Bylo sice zjištěno, že v té době obviněný svůj závažný duševní stav předstíral a zveličoval. Současně je však ve znaleckém posudku uvedeno, že dříve byl tento stav podstatně závažnější, nicméně došlo k jeho zlepšení. Právě průběh a doba zlepšení jsou přitom dovozovány pouze v pravděpodobnostní rovině a nelze o nich proto v okamžiku údajného páchaní trestné činnosti činit jednoznačné závěry.

[20] Zejména je třeba orgánům činným v předchozím řízení vytknout nedostatečnou pozornost, kterou věnovaly otázce subjektivní stránky trestného činu. Pasivní postoj obviněného byl totiž při lékařských vyšetřeních přítomný prakticky od dětství. Sám soud prvního stupně učinil skutkový závěr, že neochota obviněného komunikovat nebyla lstí, ale prostě naučené jednání a chování. Není proto zřejmé, proč v takovém postoji náhle shledává podvodný úmysl obviněného.

[21] Soudy se vůbec nevěnovaly otázce, jaký význam pro posouzení zavinění má skutečnost, že obviněný byl nejprve rozsudkem Okresního soudu v Nymburce ze dne 24. 5. 2010 zbaven způsobilosti k právním úkonům a posléze rozsudkem téhož soudu ze dne 27. 5. 2014 omezen ve svéprávnosti. Těmto rozhodnutím o osobním stavu obviněného se věnoval pouze odvolací soud, avšak jen ve vztahu k posouzení jeho přičetnosti. Od rozumové a určovací neschopnosti pachatele související s otázkou přičetnosti je třeba odlišovat vědomostní a volní složku zavinění. Nikoliv každý přičetný pachatel totiž nutně jedná zaviněně. Podle dosavadní judikatury Nejvyššího soudu je předpokladem trestní odpovědnosti pachatele za trestný čin podvodu mimo jiné i úmyslné zavinění pachatele, které je vybudováno na složce vědění a na složce jeho vůle. V případě pachatele, u kterého je v důsledku duševní poruchy omezena či vyloučena jedna z těchto složek úmyslného zavinění do takové míry, že to odůvodňuje potřebu podat návrh na zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům, je třeba tento závěr promítnout i do rozsahu možné trestní odpovědnosti za trestný čin podvodu. To platí zejména tenkrát, pokud byl takový čin spáchán právě úkony, jichž se týká ztráta způsobilosti dotčené osoby provádět je právně účinným způsobem. Z hlediska jednoty právního řádu nelze pominout ani ustanovení § 422 občanského zákoníku z roku 1964, pokud se jedná o odpovědnost za škodu u osoby stížené duševní poruchou, která není schopna ovládnout své jednání a posoudit jeho

následky. Pochybnosti o tom, zda si pachatel v době spáchání uvedeného trestného činu zcela uvědomoval důsledky svého jednání, mohou mít vliv na jeho trestní odpovědnost za předpokladu, kdyby soud rozhodující v občanskoprávním řízení dospěl k závěru o zbavení či omezení tohoto pachatele ve způsobilosti k právním úkonům. S ohledem na § 9 odst. 2 trestního řádu si takovou otázku soud rozhodující v trestním řízení nemůže posoudit samostatně.

[22] Právě uvedená rozhodnutí soudu týkající se způsobilosti k právním úkonům, resp. svéprávnosti obviněného pokrývající období bezprostředně po době, kdy se měl dopustit trestné činnosti, až dosud, konstatují mimo jiné jeho nezpůsobilost vyřizovat záležitosti týkající se uplatňování, přiznání, výplaty a nakládání s invalidním důchodem a záležitosti týkající se dávek důchodového i nemocenského pojištění, dávek v hmotné nouzi a státní sociální podpory. Obviněný rovněž není způsobilý rozhodovat o všech záležitostech týkajících se svého zdravotního stavu, přijímání a odmítání zdravotnických služeb. Důvodem je skutečnost, že trpí smíšenou poruchou osobnosti a vrozenou poruchou intelektu, kvůli nimž neumí nakládat s finančními prostředky, rozhoduje se bez uvážení a domýšlení důsledků finančních transakcí, není schopen plánovat dopředu a analyzovat situace. Jedná se o osobu snadno ovlivnitelnou a manipulovatelnou, která není schopna hájit své zájmy.

[23] V důsledku uvedených skutečností nalézací soud založil své rozhodnutí na nesprávném hmotně právním posouzení skutku ve smyslu uplatněného dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) trestního řádu. Odvolací soud toto pochybení nezjistil, tudíž ani nenapravit, a pokud skutkové a právní závěry soudu prvního stupně akceptoval, zatížil své vlastní rozhodnutí rovněž vadami, které zákon předpokládá v tomto dovolacím důvodu. Jelikož vytýkané nedostatky patří mezi základní skutkové otázky, z nichž je dovozována objektivní stránka trestného činu a zavinění obviněných, a poněvadž vzhledem k průběhu a výsledkům přípravného řízení nebyl dán dostatečný a spolehlivý podklad pro posouzení, zda jsou obvinění stavěni před soud důvodně, vrací se věc do stádia, kdy státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Nymburce bude muset věc znovu projednat a rozhodnout. V novém řízení o této věci bude podle § 265s odst. 1 trestního řádu povinen postupovat v intencích tohoto zrušovacího rozhodnutí dovolacího soudu. Jde v podstatě o to, aby vyšetřování zaměřil na zjištění okolností rozhodných pro vymezení jednání obviněných a posouzení jejich zavinění, jakož i ve vztahu k předpokládané škodě, jejíž výpočet nebyl objasněn a vysvětlen. Až po objasnění shora naznačených základních skutkových okolností bude možné uvažovat o tom, zda výsledky přípravného řízení jsou podloženy opatřenými (proveditelnými) důkazy a postačují k tomu, aby ve věci obviněných bylo možno podat obžalobu.

[24] V této trestní věci, která je u Okresního státního zastupitelství v Nymburce vedena pod sp. zn. 1 ZT 183/2013, se po vydání zrušovacího usnesení Nejvyššího soudu stal dozorovým státním zástupcem kárně obviněný, který přípisem ze dne 6. 10. 2015 vrátil spisový materiál policejnímu orgánu s následujícími pokyny k došetření:

[25] Ohledně nedostatečného popisu skutku není třeba ze strany policejního orgánu nějak reagovat, neboť věc byla vrácena do stavu vyšetřování, tedy po zahájení trestního stíhání, které zůstává platné. Uvedené bude dle možností napraveno státním zástupcem v případné obžalobě. V rámci upřesnění skutku však bude třeba obstarat některé níže uvedené důkazy.

[26] Od Úřadu práce České republiky bude třeba shromáždit veškerou písemnou dokumentaci k poskytování dávek obviněným a vyslechnout nadřízenou S. K., která měla obviněného posuzovat, k tomu, zda byl její postup v dané věci standardní a v souladu s obecně závaznými i vnitřními předpisy. K zvážení bude opakovaný výslech Světlany Kohoutkové k sociálnímu šetření u obviněných, a to s předestřením písemných podkladů, které měla na místě pořídit.

[27] Závěry Nejvyššího soudu o pochybnostech ohledně agravace jednání obviněného a jeho zdravotním stavu v době páchaní trestné činnosti jsou lživé, neboť ústavní znalecký posudek

pokračování

z oboru psychiatrie založený ve spise se vztahuje i na toto období a znalci měli k dispozici i kamerový záznam chování obviněného z předmětné doby. Nicméně Nejvyšší soud požaduje věc doplnit, což je nutné respektovat. Ke komplexnímu psychiatrickému vyšetření obviněného z předmětné doby tak bude třeba nejprve shromáždit všechny případné pravomocné odsuzující rozsudky soudů o trestných činech a všechna pravomocná rozhodnutí správních orgánů o přestupcích obviněného, kterých se měl dopustit v období od ledna 2010 do prosince 2012. Zároveň bude nezbytné opatřit veškeré případné kamerové záznamy, na kterých je zachycen obviněný, jakož i všechny protokoly o výpovědích svědků a dalších osob z uvedených kauz, kteří popisovali chování a vystupování obviněného v předmětné době. Tyto materiály se pak zašlou znalcům Psychiatrického centra Praha k doplnění ústavního znaleckého posudku z oboru psychiatrie, které bude zaměřeno zejména na zdravotní stav obviněného v období od února 2010 do listopadu 2012 z hlediska možné agravace chování a dalších pro objasnění věci důležitých skutečností.

[28] Dále bude nutné založit do trestního spisu všechnu dokumentaci z občanskoprávních řízení vedených u Okresního soudu v Nymburce ohledně zbavení, omezení či navrácení svéprávnosti obviněného a tuto rovněž zaslat znalcům k doplnění ústavního psychiatrického posudku. Ti by se měli zaměřit na otázku, jaký vliv mělo zbavení resp. omezení či navrácení svéprávnosti na zdravotní stav obviněného ve smyslu agravace jednání v předmětné době a na jeho přičetnost v rozhodném období.

[29] Dále bude třeba po doplnění ústavního znaleckého posudku stanovit, zda vůbec, popřípadě jakého stupně obviněný v předmětné době dosahoval invalidity z důvodu duševní poruchy a o jakou chorobu se přesně jednalo. Pokud tuto otázku v doplnění ústavního psychiatrického posudku nezodpoví znalci, kteří nejsou posudkovými lékaři, bude tak muset učinit některý orgán sociálního zabezpečení, který rovněž vyčíslí výši invalidního důchodu a výši příspěvku na péči, na které by eventuálně obviněný měli nárok v případě nezveličování duševní poruchy. Prostým odečtením této částky od celkově podvodně vylákaných finančních prostředků pak bude třeba stanovit výši způsobené škody.

[30] Lhůtu ke skončení vyšetřování kárně obviněný v tomto pokynu stanovil do 15. 12. 2015 s tím, že pokud v této době nebude vyšetřování ukončeno, žádá o předložení spisu společně s podáním podrobné zprávy o stavu vyšetřování a seznamu provedených úkonů a úkonů, které budou ještě provedeny.

[31] Na základě urgencye kárně obviněného podal policejní orgán dne 1. 1. 2016 zprávu o stavu vyšetřování, v níž požádal o prodloužení lhůty pro jeho skončení do 15. 2. 2016. V další zprávě ze dne 17. 2. 2016 požádal policejní orgán o prodloužení lhůty ke skončení vyšetřování do 15. 5. 2016, což vzal kárně obviněný přípisem ze dne 18. 2. 2016 na vědomí s ohledem na nutnost vypracování doplnku psychiatrického posudku.

[32] Opatření o přibrání znalce k podání znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychologie, psychiatrie vyhotovil policejní orgán dne 25. 2. 2016. V něm přibral znalce PhDr. Petra Goldmanna a kolektiv Psychiatrické léčebny Bohnice za účelem doplnění znaleckého posudku, který byl zadán Okresním soudem v Nymburce a vypracovaný kolektivem znalců Psychiatrické léčebny Bohnice dne 17. 8. 2011, ačkoliv v předcházejícím řízení nalézací soud přibral v roce 2014 k podání znaleckého posudku znalecký ústav Psychiatrické centrum Bohnice. V doplnění znaleckého posudku měly být zodpovězeny konkrétní otázky týkající se duševního stavu obviněného P. H., přičemž k jeho vypracování a doručení byla stanovena lhůta do 26. 4. 2016. Uvedené opatření o přibrání znalce k doplnění znaleckého posudku bylo doručeno okresnímu státnímu zastupitelství dne 29. 2. 2016.

[33] Následně policejní orgán podal ve dnech 16. 5., 22. 6., 3. 8. a 2. 9. 2016, zprávy o stavu vyšetřování se žádostmi o prodloužení lhůty pro jeho skončení, což odůvodnil nutností vyčkat

na doplnění psychiatrického znaleckého posudku, které doposud nebylo vyhotoveno kvůli otálení znalce. Pokynem ze dne 5. 9. 2016 kárně obviněný uložil policejnímu orgánu zaslat znalci důraznou urgenci k vypracování znaleckého posudku do 30. 9. 2016 s upozorněním, že v opačném případě mu nebude odměna proplacena a bude přibrán jiný znalec. Ve zprávě ze dne 3. 10. 2016 policejní orgán opětovně požádal o prodloužení lhůty ke skončení vyšetřování, což odůvodnil tím, že znalecký posudek nebyl ani přes urgenci vypracován. Na tuto zprávu reagoval kárně obviněný pokynem ze dne 7. 10. 2016, ve kterém uvedl, že pokud nebude posudek vypracován do 31. 10. 2016, bude důsledně postupováno podle předchozího pokynu, na což měl být znalec důrazně upozorněn. Další zprávy o stavu vyšetřování podal policejní orgán ve dnech 31. 10. 2016 a 28. 11. 2016 s tím, že se doposud nepodařilo zajistit doplnění znaleckého posudku.

[34] Dne 13. 12. 2016 obdrželo okresní státní zastupitelství prostřednictvím policejního orgánu námítky obviněných proti opatření o přibrání znalce ze dne 25. 2. 2016 s tím, že bylo doručeno do datové schránky obhájce až dne 2. 12. 2016. Kárně obviněný podle § 174 odst. 2 písm. e) trestního řádu toto opatření o přibrání znalce zrušil pro nezákonnost svým opatřením ze dne 20. 12. 2016. V jeho odůvodnění se neztotožnil s většinou námitek, avšak ke dvěma dalším uvedl, že předmětem zrušeného opatření bylo doplnění ústavního znaleckého posudku, což může učinit pouze znalecký ústav, a nikoliv znalec jediný, která má navíc jinou specializaci, a to z oboru psychologie. V dané trestní věci bude proto přibráno Psychiatrické centrum Praha k doplnění svého revizního posudku.

[35] K tomu došlo opatřením policejního orgánu ze dne 31. 1. 2017, jímž byl k podání znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychologie a psychiatrie přibrán Národní ústav duševního zdraví, což je právní nástupce Psychiatrického centra Praha. V tomto opatření byla uvedenému znaleckému ústavu uložena povinnost doplnit ústavní revizní posudek svého předchůdce č. 34/2014 o odpovědi na nově položené otázky. Námítky proti tomuto opatření o přibrání znaleckého ústavu kárně obviněný neshledal důvodnými, o čemž vyrozuměl obhájce dne 9. 2. 2017.

[36] V rámci dohledu vykonaného z podnětu obhájce přezkoumala spisový materiál státní zástupkyně Krajského státního zastupitelství v Praze a pokynem ze dne 2. 3. 2017 uložila kárně obviněnému provést prověrku stavu vyšetřování s vyhodnocením důkazní situace a vydat pokyn k zajištění realizace závazného právního názoru Nejvyššího soudu s vymezením skutků zahrnujících konkrétní chování či výroky obviněných, jimiž byly podány nepravdivé informace konkrétním sociálním pracovníkům či lékařům. Při vymezení skutku se má přitom využít forma písemného upozornění na upřesnění popisu skutku, dále je nutné provést výsledky obviněných k upřesněnému skutku a předat znalcům již doplněný spisový materiál, včetně upřesněného popisu skutku a výsledku obviněných.

[37] Tento pokyn splnil kárně obviněný dne 9. 3. 2017, v němž učinil záznam o prověrce stavu vyšetřování a policejnímu orgánu uložil provedení úkonů požadovaných státní zástupkyní nadřízeného státního zastupitelství. Upřesnění popisu skutku obdržel obhájce obou obviněných dne 10. 3. 2017, jak vyplývá z obsahu jeho podání z téhož dne, ve kterém vznesl proti tomu úkonu námítky.

[38] Na základě nich kárně obviněný pokynem ze dne 28. 4. 2017 uložil policejnímu orgánu neprodleně zahájení trestního stíhání obou obviněných pro zločin podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 4 písm. d) trestního zákoníku ve spolupachatelství podle § 23 trestního zákoníku pro skutek, který nově vymezil. Nutnost tohoto postupu odůvodnil kárně obviněný tím, že upřesnění popisu skutku provedené policejním orgánem specifikovalo jednání obou obviněných ve vztahu ke konkrétnímu způsobu, jakým měli podvodně jednat, takže se týkalo samotné objektivní a subjektivní stránky trestného činu. Takové rozšíření skutku již přesahuje

pokračování

možnost analogického použití § 160 odst. 6 trestního řádu na upřesnění skutku, kterého by bylo možno použít pouze v případě nepatrné změny popisu jednání obviněných. Postup podle § 160 odst. 1, 5 trestního řádu je tak zcela namístě a obvinění jím nebudou nijak zkráceni na svých právech. Obě usnesení o zahájení trestního stíhání tak budou platná, byť je zřejmé, že nové usnesení to původní doplňuje, resp. upřesňuje ohledně jednání obou obviněných i jejich zavinění, což je postup sice výjimečný, nicméně zákonný a ústavně akceptovatelný, jak vyplývá z usnesení Ústavního soudu ze dne 31. 5. 2007, sp. zn. III. ÚS 886/06. Toto řešení je zcela odůvodněno dosud provedenými důkazy, zejména materiály týkajícími se pobírání předmětných dávek a revizním znaleckým posudkem. O způsobu vyřízení námitek a udělení uvedeného pokynu policejnímu orgánu kárně obviněný vyrozuměl obhájce přípisem ze dne 28. 4. 2017.

[39] Ve zprávě o stavu vyšetřování ze dne 2. 5. 2017 sdělil policejní orgán kárně obviněnému, že po doplnění usnesení o zahájení trestního stíhání podle § 160 odst. 1, 5 trestního řádu bude vyšetřování pokračovat do 28. 6. 2017, kdy se dá předpokládat rozhodnutí ve věci.

[40] Všechna uvedená skutková zjištění vyplývají z navrhovatelem předloženého obsahu spisu Okresního státního zastupitelství v Nymburce sp. zn. 2 ZN 168/2016 (později evidovaného pod sp. zn. 1 ZN 1518/2016), z obsahu na něho navazujícího dozorového spisu Krajského státního zastupitelství v Praze sp. zn. 1 KZN 426/2017, jakož i z obsahu podstatné části spisu Okresního státního zastupitelství v Nymburce sp. zn. 1 ZT 183/2013, doplněného o listiny předložené kárně obviněným při ústním jednání kárného senátu.

II. Obhajoba kárně obviněného a svědecká výpověď jeho nadřízené

[41] Kárně obviněný ve své výpovědi před kárným senátem a v dalším průběhu ústního jednání uvedl následující skutečnosti:

[42] V trestní věci sp. zn. 2 ZN 168/2016, později evidované pod sp. zn. 1 ZN 1518/2016, jde o posouzení, kdy mělo dojít k jejímu postoupení krajskému státnímu zastupitelství. Trestní oznámení bylo totiž nejasné, místy zmatečné, skutková tvrzení v něm uvedená byla nedostatečná a oznamovatel nevěděl, jak má skutky vymezit a právně kvalifikovat, když zmínil tři trestné činy, z nichž ke dvěma bylo příslušné okresní státní zastupitelství. Proto si na základě trestního oznámení nemohl vytvořit žádný názor a musel ho nejprve nechat prověřit z hlediska jeho obsahu a obstarat důkazy, aby bylo zřejmé, jaká právní kvalifikace přichází v úvahu a zda v dané věci byla skutečně dána věcná příslušnost krajského státního zastupitelství. Uvedeným způsobem postupoval i při prověřování několika jiných trestních oznámení, která bývají zvláště v oblasti hospodářské trestné činnosti často obsáhlá, a oznamovatelé v nich uvádějí několik právních kvalifikací, a to zčásti i s krajskou věcnou příslušností. Tato právní kvalifikace je většinou prozatímní, mnohdy se na základě provedeného šetření změní a někdy se oproti obsahu trestního oznámení ukáže, že krajské státní zastupitelství není ke konání úkonů trestního řízení věcně příslušné. Orgány činné v trestním řízení sice vycházejí ze skutkových údajů obsažených v trestních oznámeních, ale v žádném případě nejsou vázány právní kvalifikací uvedenou oznamovateli. V posuzované trestné věci nebyla právní kvalifikace skutku zřejmá již z trestního oznámení, neboť i po jejím postoupení krajskému státnímu zastupitelství byly prováděny úkony za účelem posouzení, zda je dáno podezření ze spáchání trestného činu porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 trestního zákoníku. Policejnímu orgánu uložil zahájit úkony trestního řízení kvůli nedostatečnému prošetření trestního oznámení, přičemž se jednalo jen o pokyn obecný, v němž uvedl, na co se má prověřování zaměřit, a který neobsahoval konkrétní trestný čin, pro který by mělo být trestní řízení vedeno. V této souvislosti je nutné zdůraznit, že obligatorní náležitostí záznamu o zahájení úkonů trestního řízení není právní kvalifikace a nemusí být ani dána totožnost mezi v něm vymezeným skutkem a skutkem uvedeným v usnesení o zahájení trestního stíhání. Jedná se totiž jen o prvotní, neformální úkon,

který slouží k vymezení základního rámce trestního řízení, aby v něm bylo možné prověřit skutečnosti uvedené v trestním oznámení.

[43] Po odložení věci policejním orgánem a podání stížnosti oznamovatelkou zjistil, že není k vyřízení věci věcně příslušný, a spis proto postoupil krajskému státnímu zastupitelství k dalším opatřením. Učinil tak až poté, kdy prověřováním byla ustálena skutková zjištění, vyloučeno spáchání trestných činů s okresní právní kvalifikací a zůstal jen trestný čin porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 trestního zákoníku. Posuzovaná trestní věc byla Krajskému státnímu zastupitelství v Praze postoupena dva měsíce po zahájení úkonů trestního řízení, a proto k ní nedošlo vůbec k žádným průtahům. Rozhodně nebylo jeho snahou nějakým způsobem zkrátit pravomoci krajského státního zastupitelství, naopak jakmile z počátečního prověřování bylo zřejmé, že v dané trestní věci přichází v úvahu jen krajská právní kvalifikace, tak ji neprodleně postoupil. Přitom mohl stížnost oznamovatelky proti usnesení policejního orgánu o odložení věci zamítnout a nikdo by se již nedozvěděl, že okresní státní zastupitelství vyřizovalo případ, k němuž bylo věcně příslušné krajské státní zastupitelství. O této stížnosti rozhodoval, neboť kromě krajské právní kvalifikace bylo prověřováno i případné spáchání trestných činů s věcnou příslušností okresního státního zastupitelství. Navíc od počátku šetření byla zřejmá soukromoprávní povaha dané věci, která byla nakonec z tohoto důvodu odložena. Jeho postup po podání trestního oznámení tedy neměl žádný škodlivý či negativní následek a nebyla jím nikterak dotčena práva poškozených.

[44] Trestní věc sp. zn. 1 ZT 183/2013 původně zpracovával jeho kolega a on ji dostal přidělenou až po vydání zrušujícího usnesení Nejvyššího soudu. V něm obsažený závazný právní názor však respektoval. Odůvodnění rozhodnutí dovolacího soudu bylo totiž poměrně obecné a toliko vytýkalo nedostatečný popis skutku a nedostatečné dokazování ohledně objektivní a subjektivní stránky skutkové podstaty trestného činu, pro který byli obvinění stíháni. Žádné konkrétní pokyny, jak má státní zástupce v dalším řízení postupovat, však v usnesení Nejvyššího soudu nebyly uvedeny, takže bylo na úvaze státního zástupce, jak se s jeho závěry nejlépe vypořádat a zjistit okolnosti rozhodné pro vymezení jednání obviněných. Proto se musel nejprve vypořádat s výtkami dovolacího soudu ohledně nedostatečného dokazování, zajistit a provést potřebné důkazy a teprve následně vymežit skutek. Nemohl totiž postupovat opačně a pro podrobnější popis skutku následně shánět důkazy. Proto se rozhodl, že v intencích usnesení Nejvyššího soudu budou nejdříve provedeny výslechy svědků a opatřeny znalecké posudky i listinné důkazy, na základě nichž pak bude vymezen skutek v případné obžalobě či usnesení o zastavení trestního stíhání. V tomto směru postupoval standardně, neboť nelze nejprve rozhodovat a až následně si pro takové rozhodnutí shánět důkazy. Navíc ani Nejvyšší soud mu v zrušovacím usnesení nenaznačil, jakým způsobem má upřesnění skutku provést za situace, kdy byla věc vrácena do stádia vyšetřování a usnesení o zahájení trestního stíhání zůstalo nadále v platnosti. Proto neměl jinou možnost, než popis skutku upřesnit v obžalobě či v meritorním rozhodnutí, přičemž ani dodnes neví, jakým jiným způsobem a podle kterého ustanovení trestního řádu měl v tomto směru postupovat. Nezná totiž žádný právní předpis, který by mu umožnil změnit popis skutku v období od zahájení trestního stíhání do podání obžaloby. Jestliže tedy závazný právní názor Nejvyššího soudu vyložil tak, že k podrobnějšímu vymezení skutku dojde až v případné obžalobě či meritorním rozhodnutí, neporušil trestní řád ani jiný zákon. V tomto směru je tedy kárně stíhán za právní názor na výklad usnesení dovolacího soudu. Ostatně ani Krajské státní zastupitelství v Praze nevědělo, jakým způsobem se má skutek vymežit, protože mu dalo písemný pokyn, aby tak učinil ve formě písemného upozornění na upřesnění popisu skutku za analogické aplikace ustanovení § 160 odst. 6 trestního řádu, které se však týká jen změny právní kvalifikace, nikoli popisu skutku. Tento postup ho velmi zarazil, protože se jednalo o analogii v neprospěch obviněných, proti čemuž brojil i obhájce obviněných. Ani nadřízené státní zastupitelství tedy nevědělo, jak v tomto ohledu postupovat. Nakonec mu udělilo pokyn k vydání nového usnesení o zahájení trestního stíhání pro podrobněji vymezený skutek, což musel realizovat. Přitom

pokračování

se dostal do schizofrenní situace, neboť musel popis skutku upřesnit o skutečnosti, které byly Nejvyšším soudem shledány nedostatečnými, protože nové důkazy ještě nebyly opatřeny.

[45] Jeho vyjádření učiněné v pokynu policejnímu orgánu, že závěry Nejvyššího soudu ohledně duševního stavu obviněného P. H. jsou lživé, bylo nevhodné, nešťastné a musí se za něho omluvit. Je si tohoto pochybení vědom, nikdy předtím to neudělal a už to neudělá. Nechal se unést city pramenícími z toho, že se s rozhodnutím Nejvyššího soudu vnitřně neztotožnil a jeho závěry považoval za vnitřně rozporné a problematické, a to i s ohledem na skutkově stejnou věc řešenou v minulosti na Okresním státním zastupitelství v Nymburce, jež skončila odsuzujícím rozsudkem, který bez problémů obstál i v dovolacím řízení, včetně popisu skutku. V dané věci však rozhodně chtěl závazný právní názor Nejvyššího soudu respektovat a nezamýšlel ho nijak bagatelizovat, což ostatně vyplývá i z pokynů policejnímu orgánu k provedení úkonů za účelem realizace usnesení dovolacího soudu.

[46] Po vrácení věci Nejvyšším soudem v souladu se jeho rozhodnutím uložil policejnímu orgánu doplnění znaleckého posudku Psychiatrického centra Praha, což byl znalecký ústav, který byl přibrán nalézacím soudem. Policejní orgán však chybně přibral k doplnění znaleckého posudku Psychiatrickou nemocnici Bohnice, která zpracovávala znalecký posudek v přípravném řízení. Tuto záměnu znaleckých ústavů s velmi podobným názvem prostě přehlédl, nicméně v té době vůbec netušil, že Psychiatrická nemocnice Bohnice a Psychiatrické centrum Bohnice sídlily na stejné adrese a že Psychiatrické centrum Bohnice založili někteří lékaři Psychiatrické nemocnice Bohnice. Na uvedenou nesprávnost nepřišel dříve i z toho důvodu, že zadal správný pokyn a nenapadlo ho, že by policejní orgán mohl znalecké ústavy zaměnit. Podobný omyl se však může stát každému při jakékoliv lidské činnosti a přijde mu přehnané ho řešit v kárném řízení. Nesprávně ustanovený znalecký ústav neprovedl žádné úkony ve věci a nejspíše ani neúčtoval žádnou odměnu.

[47] Je pravdou, že policejnímu orgánu prodlužoval lhůtu ke skončení vyšetřování kvůli čekání na doplnění znaleckého posudku, nicméně se nejednalo o formální úkony. Z obsahu příslušného spisu je patrné, že z jeho strany byl vykonáván aktivní dozor, byly prováděny prověrky, znalec byl opakovaně urgován policejním orgánem, a to i na jeho pokyn za užití hrozby neproplacení znaleckého. Takže na znalce byl vyvíjen tlak k vypracování doplnění znaleckého posudku, byť ten zůstával liknavý, což je situace obvyklá, neboť znalců z odvětví psychiatrie je málo a mají mnoho práce. Když již znalec začal pracovat na posudku, tak zase nebyli k dispozici obvinění. Na doplnění znaleckého posudku se tedy muselo dlouho čekat a bez něho nemohly být provedeny další důkazy. Nicméně s ohledem na uvedené skutečnosti se nejednalo o dlouhotrvající nečinnost zapříčiněnou pasivitou při výkonu dozoru nebo při činnosti policejního orgánu. V podstatě se jednalo o shodu nešťastných okolností, kdy byl k vypracování doplnění znaleckého posudku přibrán nesprávný znalecký ústav, který však již v dané trestní věci prováděl znalecké zkoumání, takže tento omyl vyšel najevo až po delší době.

[48] Na nedoručení opatření o přibrání znalce obviněným a obhájci přišel až následně, nicméně aktivní dozor státního zástupce není postaven na kontrole veškeré činnosti policejního orgánu.

[49] Ve věci sp. zn. 1 ZT 183/2013 byl navíc kárný senát vtažen do pozice hodnotitele důkazů v neskončeném trestním řízení, což nepovažuje za úplně šťastné. Zmíněný postup v této trestní věci a jeho soulad se právním názorem obsaženým ve zrušujícím usnesení Nejvyššího soudu by totiž měly nejprve posoudit trestní soudy jednotlivých stupňů.

[50] S ohledem na tyto skutečnosti kárně obviněný navrhl, aby byl návrhu na zahájení kárného řízení zproštěn, neboť se nejednalo o natolik závažné hrubé porušení povinností státního zástupce, aby naplňovaly znaky skutkové podstaty kárného provinění.

[51] Kárný senát vyslechl na žádost kárně obviněného i jeho přímou nadřízenou JUDr. M. P., okresní státní zástupkyni v Nymburce, která ve svém svědectví uvedla následující skutečnosti:

[52] V trestní věci sp. zn. 2 ZN 168/2016, později evidované pod sp. zn. 1 ZN 1518/2016, při rozdělávání nápadu si přečetla trestní oznámení a zjistila, že jeden v něm zmiňovaný trestný čin má krajskou právní kvalifikaci. Po pečlivém zkoumání však zjistila, že skutková tvrzení nenaplnují znaky tohoto trestného činu. V trestním oznámení byly zmíněny i trestné činy s okresní právní kvalifikací, a proto věc přidělila kárně obviněnému k vyřízení. Ten učinil závěr, že skutková tvrzení s věcnou příslušností krajského státního zastupitelství mají civilní povahu a nepatří do trestního řízení, jak později zjistila. V nápadu okresního státního zastupitelství však byly zahrnuty i trestní věci s krajskou právní kvalifikací, a proto i danou věc nechal kárně obviněný prověřit. Ze strany kárně obviněného bylo jen netaktické a nešikovné, že zrušil usnesení policejního orgánu o odložení věci s tím, že ohledně jednoho trestného činu je příslušné krajské státní zastupitelství. Nicméně takto postupoval po dvou měsících od zahájení prověřování, takže k žádným průtahům nedošlo a navíc věc byla odložena. Souhlasí s tím, že by se při posuzování trestního oznámení měla nejprve vyloučit krajská příslušnost a až poté konat na okresním státním zastupitelství. Nicméně s tímto postupem měli špatné zkušenosti, neboť občas se jim trestní věci vracely s tím, že nenaplnují znaky žádného trestného činu s krajskou právní kvalifikací. Proto byli opatrní a na krajské státní zastupitelství postupovali věci až poté, co vyloučili právní kvalifikaci okresní.

[53] V trestní věci sp. zn. 1 ZT 183/2013 řešili po zrušujícím rozhodnutí Nejvyššího soudu otázku, jakým způsobem v popisu skutku rozšířit subjektivní stránku trestného činu za situace, kdy usnesení o zahájení trestního stíhání nebylo zrušeno. Žádné ustanovení, které by takový postup umožňovalo, totiž v trestním řádu nenalezli. Nakonec přišel pokyn z krajského státního zastupitelství k vyhotovení opatření, s čímž nesouhlasila, neboť tímto způsobem lze nanejvýš provést změnu právní kvalifikace skutku, který je jasně vymezený. Nadřízené státní zastupitelství však na tomto postupu trvalo, a proto byl opatřením popis skutku rozšířen o chování obviněného ve vztahu k orgánům posuzujícím jeho duševní stav. Tento postup však napadl obhájce, a proto bylo po konzultaci s kárně obviněným vydáno další usnesení o zahájení trestního stíhání, v němž byly podrobně popsány veškeré skutečnosti. Uvedené usnesení však krajské státní zastupitelství zrušilo s tím, že popis skutku je stále nedostatečný. Policejní orgán proto skutek ještě více doplnil tak, že výroková část měla dvě stránky. Takovou situaci řadu let nezažila, naopak bylo obvyklou praxí, že skutek byl vymezen jasně a stručně, což je v souladu i s judikaturou Nejvyššího soudu. K záměně znaleckých ústavů v opatření o přibrání znalce za účelem doplnění znaleckého posudku došlo nedopatřením a tato situace již byla napravena. Obdobný případ již Okresní státní zastupitelství v Nymburce v minulosti řešilo, přičemž v něm oproti posuzované věci Nejvyšší soud dovolání odmítl.

III. Právní posouzení skutků uvedených v kárném návrhu

[54] Při posouzení návrhu na zahájení kárného řízení a obhajoby kárně obviněného podepřené svědectvím jeho přímé nadřízené kárný senát vycházel z definice kárného provinění obsažené v zákoně č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státním zastupitelství“), jakož i z povahy a významu institutu kárné odpovědnosti státního zástupce, které z tohoto zákona vyplývají.

[55] Podle § 28 zákona o státním zastupitelství *kárným proviněním je zaviněné porušení povinností státního zástupce, zaviněné chování nebo jednání státního zástupce, jímž obrožuje důvěru v činnost státního zastupitelství nebo v odbornost jeho postupu anebo snižuje vážnost a důstojnost funkce státního zástupce.* Zákon o státním zastupitelství však ve znění § 12c a násl. upravuje mechanismus dohledu, v jehož rámci mohou být zjištěny, projednány a napraveny jednotlivé nedostatky v postupu státních zástupců. Dále podle § 30 odst. 3 zákona o státním zastupitelství může vedoucí státní

pokračování

zástupce drobné nedostatky a poklesky státnímu zástupci písemně vytknout, aniž by podal návrh na zahájení kárného řízení. V kárném řízení ve věcech státních zástupců se tedy aplikují principy subsidiarity kárného postihu a kárnou odpovědnost lze dovozovat pouze v závažných případech, v nichž nepostačuje uplatnění mechanismů dohledu a řízení v soustavě státního zastupitelství. Porušení povinností při výkonu funkce státního zástupce tak naplňuje znaky skutkové podstaty kárného provinění podle § 28 zákona o státním zastupitelství, jen je-li zaviněné a dosahuje-li větší intenzity.

[56] Myšlenku, že kárné právo představuje prostředek *ultima ratio*, který lze použít až za situace, kdy jsou ostatní prostředky neúčinné nebo nedostatečné, kárný senát ve věcech státních zástupců ve své dosavadní judikatuře již několikrát vyslovil a aplikoval (srov. rozhodnutí ze dne 16. 9. 2010, č. j. 12 Ksz 3/2010 - 83, ze dne 10. 11. 2014, č. j. 12 Ksz 7/2014 - 91, ze dne 9. 3. 2015, č. j. 12 Ksz 13/2014 - 71, ze dne 13. 4. 2015, č. j. 12 Ksz 1/2014 - 107, ze dne 10. 11. 2015, č. j. 12 Ksz 2/2015 - 78, ze dne 14. 2. 2017, č. j. 12 Ksz 4/2016 - 142, ze dne 28. 2. 2017, č. j. 12 Ksz 7/2016 - 134, ze dne 21. 3. 2017, č. j. 12 Ksz 8/2016 - 81, ze dne 12. 9. 2017, č. j. 12 Ksz 5/2016 - 128, a ze dne 31. 10. 2017, č. j. 12 Ksz 4/2017 - 36).

[57] S ohledem na nutnost posuzovat kárnou odpovědnost státního zástupce z materiálního hlediska nelze v žádném z postupů kárně obviněného ve zmíněných dvou trestních věcech, které mu byly v kárném návrhu kladeny za vinu, spatřovat naplnění znaků skutkové podstaty kárného provinění podle § 28 zákona o státním zastupitelství. K tomuto závěru dospěl kárný senát na základě následujících úvah:

[58] Kárně obviněnému bylo v návrhu na zahájení kárného řízení kladeno za vinu, že v trestní věci sp. zn. 2 ZN 168/2016, později evidované pod sp. zn. 1 ZN 1518/2016, v období od 30. 6. 2016 činil úkony při vyřízení trestního oznámení společnosti Prager Fischhandel, s.r.o. a od 25. 11. 2016 do 26. 1. 2017 vykonával dozor nad zákonností přípravného řízení, přestože k tomu jako státní zástupce okresního státního zastupitelství nebyl věcně příslušný, když svou povinnost postoupit danou trestní věc krajskému státnímu zastupitelství nezjistil dne 22. 7. 2016 při předání trestního oznámení k prošetření věcně nepřislušnému policejnímu orgánu v Nymburce ani dne 21. 11. 2016 při přezkoumání postupu policejnímu orgánu v Nymburce spočívajícího v odložení věci *ad acta* a při uložení povinnosti zahájit ve věci úkony trestního řízení.

[59] Podle § 17 odst. 1 trestního řádu *krajský soud koná v prvním stupni řízení o trestných činech, pokud na ně zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož dolní hranici činí nejméně pět let, nebo pokud za ně lze uložit výjimečný trest, přičemž podle písmene c) téhož ustanovení o trestném činu porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže koná v prvním stupni řízení krajský soud i tehdy, je-li dolní hranice trestu odnětí svobody nižší.* Podle § 20 odst. 1 věty první trestního řádu *proti všem obviněným, jejichž trestné činy spolu souvisí, se koná společné řízení, pokud tomu nebrání důležité důvody.* Podle § 21 odst. 1 trestního řádu *společné řízení koná krajský soud, je-li příslušný konat řízení alespoň o jednom z trestných činů.* Z těchto ustanovení trestního řádu vyplývá, že k vyřizování trestního oznámení a k výkonu dozoru nad zákonností přípravného trestního řízení je věcně příslušné krajské státní zastupitelství, jestliže tvrzení oznamovatele nebo důkazy shromážděné při prověřování a vyšetřování dostatečně odůvodňují možnost právního posouzení předmětného skutku jako trestného činu porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 trestního zákoníku, a to i když je v souvislosti s ním dáno podezření taktéž ze spáchání dalšího trestného činu s okresní právní kvalifikací.

[60] K takové situaci došlo i v posuzované trestní věci. V trestním oznámení ze dne 30. 6. 2016 totiž společnost Prager Fischhandel s.r.o. výslovně uvedla, že byla dosud neznámým pachatelem nepravdivě nařčena z dovozu neregistrovaného přípravku na ochranu rostlin do České republiky a tím i ze spáchání trestného činu porušení předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou podle

§ 261 trestního zákoníku, čímž došlo k poškození jejího dobrého jména a způsobení škody přesahující částku 50.000 Kč. V uvedeném skutku oznamovatelka přílehavě spatřovala podezření ze spáchání trestného činu porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 1 písm. f) trestního zákoníku, který postihuje toho, *kdo poruší jiný právní předpis o nekalé soutěži tím, že se při účasti v hospodářské soutěži dopustí zlehčování, neboť za nekalou soutěž ve formě zlehčování se považovalo jednání, jímž soutěžitel uvede nebo rozšiřuje o poměrech, výrobcích nebo výkonech jiného soutěžitele nepravdivé údaje způsobivé tomuto soutěžiteli přivodit újmu*, jak vyplývá z § 50 obchodního zákoníku č. 513/1991 Sb. účinného době, kdy mělo v daném případě dojít k páčání trestné činnosti. Oznamovatelka sice uvedla i skutečnosti nasvědčující spáchání trestného činu krivého obvinění podle § 345 odst. 1 trestního zákoníku s okresní právní kvalifikací, avšak vzhledem k jeho nepochybné souvislosti s trestným činem podle § 248 trestního zákoníku by se muselo v trestní věci konat společné řízení, k němuž bylo podle § 21 odst. 1 trestního řádu věcně příslušné krajské státní zastupitelství. Dále i kárně obviněný při postoupení trestního oznámení k prověření policejnímu orgánu v Nymburce upozornil v přípise ze dne 22. 7. 2016 na nutnost zvažovat trestní odpovědnost s ohledem na možnou aplikovatelnost § 2948 občanského zákoníku č. 89/2012 Sb. o nekalé soutěži, což je právě institut upravený ve skutkové podstatě trestného činu podle § 248 trestního zákoníku. Dále kárně obviněný v pokynu ze dne 21. 11. 2016 výslovně uložil policejnímu orgánu zahájit úkony trestního řízení pro trestné činy krivého obvinění a porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže. Policejní orgán následně záznamem ze dne 25. 11. 2016 úkony trestního řízení toliko pro přečin porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže ve formě zlehčování zahájil, byť odkázal na nesprávné znění § 261 odst. 1 písm. f) trestního zákoníku.

[61] V posuzované trestní věci tedy bylo možné předmětný skutek právně kvalifikovat jako trestný čin porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 1 písm. f) trestního zákoníku a právě pro podezření ze spáchání tohoto přečinu bylo konáno šetření trestního oznámení a následné prověřování. Nelze se proto ztotožnit s obhajobou kárně obviněného podepřenou svědectvím jeho nadřízené o nejasnosti trestního oznámení, které vyžadovalo jeho prověření a obstarání důkazů za účelem stanovení právní kvalifikace předmětného skutku a zjištění věcné příslušnosti k jeho projednání. Naopak z obsahu trestního oznámení společnosti Prager Fischhandel, s.r.o. ze dne 30. 6. 2016 a z úkonů učiněných v rámci jeho šetření bylo zcela zřejmé, že předmětem dané trestní věci je jednání v hospodářské soutěži, na které dopadá ustanovení § 248 trestního zákoníku. K prošetření a případnému následnému prověření tohoto jednání za účelem posouzení, zda se jedná o nekalou soutěž ve formě zlehčování naplňující znaky skutkové podstaty trestného činu porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 1 písm. f) trestního zákoníku, nebo zda předmětný skutek je toliko soukromoprávní povahy, proto bylo věcně příslušné Krajské státní zastupitelství v Praze, kterému měl kárně obviněný danou trestní věc postoupit neprodleně po prostudování trestního oznámení ze dne 30. 6. 2016. Jelikož podle § 21 odst. 1 trestního řádu mělo krajské státní zastupitelství vést společné řízení o trestných činech s krajskou i okresní právní kvalifikací, nemusel kárně obviněný vyčkávat na okamžik, kdy bude provedeným šetřením a prověřováním vyloučeno spáchání trestného činu, ve vztahu k němuž je dána věcná příslušnost okresního státního zastupitelství. Kárně obviněný tedy pochybil, když trestní oznámení vyřizoval a následně vykonával dozor nad zákonností přípravného řízení ve fázi prověřování, neboť k těmto úkonům nebylo Okresní státní zastupitelství v Nymburce věcně příslušné.

[62] Nicméně toto pochybení nemělo v dané trestní věci zásadní vliv na průběh šetření trestního oznámení a prověřování skutečností nasvědčujících spáchání trestného činu porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 1 písm. f) trestního zákoníku. Jednotlivé úkony za účelem posouzení předmětného skutku z hlediska této právní kvalifikace totiž činil, byť věcně nepřislušný, policejní orgán v Nymburce. Ten přitom již v návrhu ze dne 12. 10. 2016 na založení věci *ad acta* a v usnesení o odložení věci ze dne 10. 1. 2016 dospěl k závěru, že se v dané věci nejedná o podezření ze spáchání trestného činu podle § 248 trestního zákoníku

pokračování

ani jiného trestného činu. Z jeho zjištění pak mohl po postoupení věci vycházet i policejní orgán s krajskou věcnou příslušností, který učinil stejný závěr s tím, že předmětný skutek má soukromoprávní povahu. Právě tento výsledek trestního řízení, který bylo možné očekávat již od počátku šetření trestního oznámení, je dalším důvodem, pro který není zapotřebí na nesprávný postup kárně obviněného při vyřizování dané trestní věci nahlížet příliš přísně. V neposlední řadě je nutné vzít v úvahu i dosavadní judikaturu představovanou zmíněnými rozhodnutími ve věcech sp. zn. 12 Ksz 1/2014, sp. zn. 12 Ksz 13/2014, sp. zn. 12 Ksz 2/2015, sp. zn. 12 Ksz 4/2016 a sp. zn. 12 Ksz 8/2016, ve kterých kárný senát s ohledem na zásadu subsidiarity kárného postihu v minulosti považoval za kárné provinění jen delší průtah, při němž státní zástupce po obdržení příslušného podání neučiní žádný relevantní úkon ve lhůtě tří měsíců u věcí zapsaných v rejstříku ZT a ve lhůtě dvou měsíců u věcí zapsaných v rejstříku ZN ve více věcech. Kárně obviněný však byl nečinný právě jen v této jedné trestní věci, kterou v období od 30. 6. 2016 do 26. 1. 2017 nepostoupil věcně příslušnému Krajskému státnímu zastupitelství v Praze.

[63] Z těchto důvodů nelze v pochybení kárně obviněného, které spočívá v konání úkonů při vyřizování trestního oznámení společností Prager Fischhandel s.r.o. ze dne 30. 6. 2016 a v následném vykonávání dozoru nad zákonností přípravného trestního řízení, spatřovat závažné porušení povinností státního zástupce, pro které by muselo být přistoupeno k jeho kárnému postihu.

[64] Intenzity kárného provinění nedosahuje v trestní věci sp. zn. 2 ZN 168/2016, později evidované pod sp. zn. 1 ZN 1518/2016, ani opomenutí kárně obviněného, který vzal na vědomí zmiňovaný záznam o zahájení úkonů trestního řízení ze dne 25. 11. 2016, v němž byl předmětný skutek právně kvalifikován jako trestný čin porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle chybného ustanovení § 261 odst. 1 písm. f) trestního zákoníku. Nenapravení této zjevné nesprávnosti je totiž evidentně pouhým bagatelním pochybením kárně obviněného, jež nemohlo mít naprosto žádný vliv na další průběh prověřování.

[65] V téže věci bylo kárně obviněnému v návrhu na zahájení kárného řízení vytýkáno, že poté, co v návaznosti na předložení stížnosti oznamovatelky proti usnesení policejního orgánu v Nymburce ze dne 10. 1. 2017 o odložení věci učinil poznatek o své věcné nepřislušnosti, tak namísto řádného a bezodkladného postoupení spisového materiálu k dalšímu výkonu dozoru a rozhodnutí o stížnosti Krajskému státnímu zastupitelství v Praze rozhodl o ní sám a usnesením ze dne 26. 1. 2017 zrušil usnesení o odložení věci s tím, že policejní orgán v Nymburce nebyl věcně příslušný ve věci rozhodnout a po provedeném dokazování ji měl postoupit krajskému policejnímu orgánu k dalším procesním opatřením, přičemž v tomto zrušujícím usnesení se vůbec nezabýval meritem věci, hodnocením důkazů ani námitkami poškozené uvedenými ve stížnosti.

[66] Také tomuto tvrzení kárného navrhovatele je nutné přisvědčit. Jakmile totiž kárně obviněný konečně zjistil svou věcnou nepřislušnost v dané trestní věci, měl ji ihned postoupit Krajskému státnímu zastupitelství v Praze a nerozhodovat o stížnosti proti usnesení policejního orgánu o odložení věci ze dne 10. 1. 2017, neboť k takovému úkonu neměl žádné oprávnění. Nelze mu však vytýkat, že se ve svém zrušujícím usnesení ze dne 26. 1. 2017 nezabýval věcí meritorně. S ohledem na věcnou nepřislušnost policejního orgánu v Nymburce k vydání usnesení o odložení věci, v níž byly prováděny úkony trestního řízení pro podezření ze spáchání trestného činu porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 1 písm. f) trestního zákoníku, ohledně něhož koná řízení v prvním stupni krajský soud, totiž přicházelo v úvahu jen zrušení napadeného rozhodnutí bez jeho věcného posouzení s tím, že konat úkony trestního řízení a činit závěry o povaze posuzovaného skutku byl oprávněn pouze krajský policejní orgán.

[67] Nicméně pokud by toto rozhodnutí věcně nepřislušného policejního orgánu nezrušil kárně obviněný, musel by tak po postoupení věci stejným způsobem učinit státní zástupce Krajského

státního zastupitelství v Praze. Zrušení usnesení policejního orgánu o odložení věci věcně nepříslušným kárně obviněným tak negativně neovlivnilo další úkony trestního řízení a nikterak nezasáhlo do práv oznamovatelky. Proto ani toto pochybení nenaplňuje znaky skutkové podstaty kárného provinění.

[68] V trestní věci sp. zn. 1 ZT 183/2013 bylo kárně obviněnému kladeno za vinu, že v období od 6. 10. 2015 do 19. 1. 2017 nerespektoval závazný právní názor obsažený v rozhodnutí dovolacího soudu, aby byl v návaznosti na vrácení věci do stádia přípravného řízení nejprve řádně vymezen skutek, pro který jsou obvinění stíháni, tak, aby bylo zřejmé, které důkazy jsou pro určení skutkových zjištění nezbytné a pro právní posouzení významné, přičemž v pokynu k došetření ze dne 6. 10. 2015 nestanovil policejnímu orgánu žádné povinnosti týkající se řádného vymezení skutku v průběhu vyšetřování jakožto podkladu pro stanovení rozsahu dokazování, ale sdělil mu, že na nedostatečný popis skutku není třeba nějak reagovat, neboť věc byla vrácena do vyšetřování, tedy po zahájení trestního stíhání, které zůstává platné s tím, že uvedené bude dle možností napraveno státním zástupce v případné obžalobě a v rámci upřesnění skutku bude jen třeba obstarat některé důkazy blíže v pokynu specifikované, což mělo za následek, že ani policejní orgán v uvedené době nevymezil řádně a konkrétně skutek, pro který bylo vedeno trestní stíhání a ve vztahu k němuž měly být prováděny další důkazy, zejména znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie na obviněného P. H.

[69] Podle § 265s odst. 1 trestního řádu *orgán činný v trestním řízení, jemuž věc byla přikázána k novému projednání a rozhodnutí, je vázán právním názorem, který vyslovil ve svém rozhodnutí Nejvyšší soud, a je povinen provést úkony a doplnění, jejichž provedení Nejvyšší soud nařídil.* V dané trestní věci Nejvyšší soud v zrušovacím usnesení ze dne 29. 7. 2015, č. j. 3 Tdo 772/2015 - 83, uložil státnímu zástupci Okresního státního zastupitelství v Nymburce provést úkon spočívající v řádném vymezení skutku, neboť jeho dosavadní popis je toliko obecný a neumožňuje učinit závěr o skutečném obsahu jednání obviněných, především kde, kdy, vůči komu a jakým způsobem vážnou duševní poruchu předstírali a přeháněli, případně jaké nepravdivé informace poskytovali. Dovolací soud sice dále konstatoval, že teprve po řádném vymezení skutku bude zřejmé, které důkazy jsou pro učinění skutkových zjištění nezbytné a po právní stránce významné. Nicméně Nejvyšší soud orgány činné v trestním řízení výslovně nezavázal, aby popis skutku, který je oběma obviněným kladen za vinu, upřesnily bezprostředně po vrácení trestní věci do stádia vyšetřování. Uvedený pokyn dovolacího soudu je tedy možné interpretovat i tak, že upřesnit jednání obviněných z hlediska naplnění objektivní a subjektivní stránky skutkové podstaty trestného činu podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 4 písm. d) trestního zákoníku bude možné učinit až v případné obžalobě, na základě níž bude v novém řízení před nalézacím soudem vedeno dokazování nezbytné pro náležité zjištění skutkového stavu věci a jeho právního posouzení. Tomuto výkladu zrušovacího usnesení Nejvyššího soudu nasvědčuje skutečnost, že v něm nebyl vytykán nedostatečný popis skutkové věty usnesení o zahájení trestního stíhání, nýbrž rozsudku nalézacího soudu a usnesení soudu odvolacího, a to i ve spojení s dalšími skutkovými okolnostmi rozvedenými v jejich odůvodnění. Navíc trestní řád v žádném svém ustanovení výslovně neupravuje možnost provádět v průběhu vyšetřování změnu popisu skutku, ze kterého byla určitá osoba obviněna v usnesení o zahájení trestního stíhání, které policejní orgán vydává podle § 160 odst. 1 trestního řádu. Znění odstavce pátého téhož ustanovení totiž dopadá na situace, kdy během vyšetřování vyjde najevo, že se obviněný dopustil dalšího skutku, který není uveden v usnesení o zahájení trestního stíhání. Ustanovení § 160 odst. 6 trestního řádu pak jen umožňuje upozornit obviněného na změnu právní kvalifikace skutku, pro který bylo zahájeno jeho trestního stíhání, vyjde-li taková potřeba v průběhu vyšetřování najevo.

[70] Podle obsahu zrušujícího usnesení Nejvyššího soudu tedy státní zástupce nebyl povinen udělit pokyn policejnímu orgánu, aby v dalším průběhu vyšetřování upřesnil skutek, pro něhož se vede trestní stíhání obou obviněných, když navíc takový postup trestní řád výslovně neupravuje. Za této situace nelze kárně obviněnému vytykat, že v pokynu ze dne 6. 10. 2015

pokračování

policejnímu orgánu sdělil, že nedostatečný popis skutku bude napraven v případné obžalobě. Uvedený postup odpovídal platné zákonné úpravě a umožňoval upřesnit popis skutku až po dokazování provedeném v dalším průběhu vyšetřování, což bylo podle obhajoby hlavním důvodem, který vedl kárně obviněného k realizaci pokynu dovolacího soudu k provedení uvedeného procesního úkonu až v případné obžalobě nebo meritorním rozhodnutí. Vymezení předmětného skutku až na konci vyšetřování tedy bylo v intencích rozhodnutí Nejvyššího soudu a nikterak nenarušilo jeho totožnost oproti popisu skutku uvedenému v usnesení o zahájení trestního stíhání, protože jednání i následek by nepochybně zůstaly v hlavních rysech zachovány. Neudělení pokynu k upřesnění skutku ihned po prikázání věci státnímu zástupci k novému projednání a rozhodnutí proto s ohledem na uvedené skutečnosti bylo výrazem právního názoru kárně obviněného na způsob realizace zrušujícího usnesení dovolacího soudu, pro který ho nelze kárně postihovat, jak vyplývá i z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jako soudu kárného ve věcech sp. zn. 12 Ksz 7/2014 a sp. zn. 12 Ksz 5/2016.

[71] Tímto závěrem kárný senát nikterak nezpochybnuje správnost názoru navrhovatele, podle něhož bylo možné k upřesnění popisu skutku přistoupit ihned po doručení zrušujícího usnesení dovolacího soudu za analogického použití § 160 odst. 5 či 6 trestního řádu, k čemuž byl nakonec kárně obviněný v dalším průběhu vyšetřování přinucen na základě pokynu nadřízeného státního zastupitelství. Uvedená otázka však náleží zcela do pravomoci trestních soudů a kárný senát se necítí být povolán ji řešit. Pro účely tohoto kárného řízení je totiž zcela postačující zjištění, že kárně obviněný v důsledku odsunutí změny popisu skutku až do konečné fáze přípravného řízení neporušil svoji povinnost provést úkon nařízený Nejvyšším soudem v zrušujícím usnesení a tím ani ustanovení § 265s odst. 1 trestního řádu. V tomto směru tedy není možné kárně obviněnému vytýkat žádné pochybení, pro které by bylo namístě zvažovat jeho kárný postih.

[72] Ve věci sp. zn. 1 ZT 183/2013 bylo kárně obviněnému dále navrhovatelem vytýkáno, že bagatelizoval závěry obsažené v odůvodnění zrušujícího rozhodnutí Nejvyššího soudu, neboť v pokynech policejnímu orgánu označil jeho závěry ze lživé ohledně jednání obviněného P. H. a jeho zdravotního stavu v době páchání trestné činnosti.

[73] Kárně obviněný se skutečně v pokynu ze dne 6. 10. 2015 takto vyjádřil s odůvodněním, že ústavní znalecký posudek z odvětví psychiatrie založený ve spise se vztahuje i na rozhodné období a znalci měli k dispozici i kamerový záznam chování obviněného z předmětné doby. Nicméně v zápětí kárně obviněný zdůraznil nutnost respektovat požadavek Nejvyššího soudu na doplnění věci a v tomto směru udělil policejnímu orgánu podrobné a racionální pokyny. Ve své obhajobě se kárně obviněný za inkriminovaný výraz omluvil, označil ho za nevhodný a vysvětlil, že se nechal unést svými pocity pramenícími z toho, že s rozhodnutím dovolacího soudu vnitřně nesouhlasil a považoval jeho závěry za nesprávné. Za této situace nelze v užití ojedinelého nepatřičného výrazu reagujícího na zrušovací usnesení Nejvyššího soudu spatřovat natolik závažné porušení pravidel slušného chování a flagrantní nedostatek respektu k nejvyšší trestní instanci, které by dosahovalo intenzity neslučitelné s postavením státního zástupce. Uvedený výrok kárně obviněného tedy sice nepochybně nebyl vhodný ani slušný, avšak v kontextu celé věci v něm kárný senát neshledává kárné provinění.

[74] Navrhovatel kladl kárně obviněnému ve stejné věci za vinu i to, že nereagoval na nesplnění svého pokynu ze dne 6. 10. 2015 na zaslání spisu Psychiatrickému centru Praha k doplnění ústavního znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, a že nesprávný postup policejního orgánu spočívající v opatření a přibrání znalce PhDr. Petra Goldmanna a kolektivu znalců Psychiatrické léčebny Bohnice k doplnění znaleckého posudku vypracovaného stejným znaleckým ústavem dne 17. 8. 2011 napravil až na základě námitek obhájce JUDr. Rudolfa Blažka, které mu byly předloženy dne 13. 12. 2016.

[75] K tomuto vytykánému jednání je předně zapotřebí zdůraznit, že kárně obviněný v pokynu ze dne 6. 10. 2015 uložil policejnímu orgánu, aby si v dalším průběhu vyšetřování opatřil od Psychiatrického centra Praha doplnění jeho ústavního znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, které bude zaměřeno zejména na zdravotní stav obviněného P. H. v období od února 2010 do listopadu 2012 z hlediska možné agravace jeho chování a dalších skutečností důležitých pro objasnění věci. Oproti tomuto znaleckému ústavu, který byl v původním řízení pod dřívějším názvem Psychiatrické centrum Bohnice přibrán nalézacím soudem, policejní orgán opatřením ze dne 25. 2. 2016 omylem přibral k doplnění znaleckého posudku znalce PhDr. Petra Goldmanna a kolektiv Psychiatrické léčebny Bohnice, která vypracovala znalecký posudek v předcházejícím přípravném řízení. Státní zástupce tak zadal policejnímu orgánu správný pokyn, záměnu znaleckých ústavů, která zřejmě vznikla v důsledku jejich velmi podobného názvu, proto nemohl předpokládat a tento omyl nemohl dříve odhalit kvůli přibrání nesprávného znaleckého ústavu, který v daném trestním řízení již znalecký posudek vypracoval. Proto v absenci včasné reakce a rychlejší nápravy uvedené nesprávnosti nelze spatřovat natolik závažné porušení povinností kárně obviněného, které by odůvodňovalo jeho kárný postih.

[76] Stejným způsobem je nutné nahlížet i na skutečnost, že si kárně obviněný neověřil, zda opatření policejního orgánu o přibrání znalce ze dne 25. 2. 2016 bylo doručeno obviněným a jejich obhájci. V této souvislosti se lze plně ztotožnit s obhajobou kárně obviněného, podle níž aktivní dozor státního zástupce není postaven na kontrole veškeré činnosti policejního orgánu. K tomu lze jen doplnit, že takto zevrubná dozorová činnost státního zástupce není možná a že listiny prokazující řádné doručení rozhodnutí či jiné písemnosti bývají obvykle obsaženy ve spisovém materiálu policejního orgánu, a nikoliv v dozorovém spise státního zastupitelství.

[77] Kárný senát se neztotožnil ani s posledním tvrzením navrhovatele obsaženým v kárném návrhu, podle něhož kárně obviněný ve věci sp. zn. 1 ZT 183/2013 během roku 2016 pouze opakovaně prodlužoval policejnímu orgánu lhůtu ke skončení vyšetřování z důvodu vyčkávání na zpracování doplnění znaleckého posudku. I v tomto případě je totiž možné přisvědčit kárně obviněnému, že v uvedeném období vykonával aktivní dozor a opakovaně urgoval znalce k doplnění znaleckého posudku, bez něhož nemohlo být prováděno další dokazování. I přes déletrvající otálení s vypracováním doplnění znaleckého posudku, které ani stejně nakonec nebylo vyhotoveno po zjištění o přibrání nesprávného znaleckého ústavu, tak nelze označit dozorovou činnost kárně obviněného za pasivní. Ani v tomto směru tedy nedošlo k porušení povinností státního zástupce dosahující intenzity kárného provinění.

[78] Jednotlivé skutečnosti obsažené v kárném návrhu pak ani ve svém vzájemném souhrnu nemohou vést k závěru o nutnosti přistoupit k postihu kárně obviněného. V žádném z jednání, která mu byla kladena za vinu, totiž ze shora uvedených důvodů nedošlo k natolik závažnému a hrubému porušení jeho pracovních povinností, aby na základě kumulace jednotlivých pochybení musel být učiněn závěr o naplnění znaků skutkové podstaty dvou kárných provinění podle § 28 zákona o státním zastupitelství. V obou předmětných trestních věcech se totiž jednalo pouze o nesprávnosti menší závažnosti a určité postupy státního zástupce dokonce kárný senát oproti navrhovateli považoval za správné a zákonné. Některá jednání kárně obviněného uvedená v kárném návrhu by tak mohla být maximálně kvalifikována jen jako drobné nedostatky v práci, které mu bylo možné písemně vytknout podle § 30 odst. 3 zákona o státním zastupitelství.

pokračování

IV. Závěr

[79] S ohledem na všechno, co bylo uvedeno k jednáním kárně obviněného státního zástupce, pro která bylo vedeno toto kárné řízení, Nejvyšší správní soud jako soud kárný podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, kárně obviněného zprostil návrhu na zahájení řízení o kárné odpovědnosti státního zástupce, neboť skutky v něm uvedené nejsou kárnými proviněními.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **není** odvolání přípustné.

V Brně dne 28. listopadu 2017

JUDr. Jiří Palla
předseda kárného senátu
ve věcech státních zástupců